

Förslag till förordning om att tilldela OHIM vissa uppgifter när det gäller skyddet av immateriella rättigheter

Justitiedepartementet

2011-06-28

Dokumentbeteckning

KOM(2011) 288

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on entrusting the Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) with certain tasks related to the protection of intellectual property rights, including the assembling of public and private sector representatives as a European Observatory on Counterfeiting and Piracy

Sammanfattning

Förslaget innehåller bestämmelser om att tilldela EU:s varumärkesmyndighet OHIM vissa uppgifter när det gäller skyddet av immateriella rättigheter, inklusive ansvaret för det nätverk av experter som kallas EU:s observatorium angående varumärkesförfalskning och piratkopiering. Förslaget innebär i korthet att det arbete som bedrivs inom ramen för observatoriet ska flyttas från den ansvariga enheten vid Europeiska kommissionen till OHIM. Syftet med förslaget är att skapa en bättre organisatorisk lösning som ger observatoriet tillgång till de resurser som finns vid OHIM.

Sverige har tidigare stött inrättandet av observatoriet. Sedan observatoriet först kom på tal har Sverige betonat vikten av att det inordnas i något av EU:s befintliga organ. OHIM framstår därvid som en mycket bra lösning. Regeringen välkomnar därför kommissionens förslag och stödjer förslagets inriktning.

1.1 Ärendets bakgrund

Rådet antog i september 2008 en resolution där kommissionen bl.a. uppmanades att inrätta ett europeiskt observatorium angående varumärkesförfalskning och piratkopiering.¹ Observatoriet skulle baseras på kommissionens befintliga strukturer, vilket var ett sätt för rådet att markera att man inte ville att det skapades någon helt ny myndighet för detta ändamål.

Under våren 2009 inrättade kommissionen detta observatorium.² Observatoriet är inte någon egen juridisk person, utan ett nätverk av experter vars arbete hittills har administrerats av ansvarig enhet på kommissionens Generaldirektorat för inre marknaden och tjänster (DG MARKT). Observatoriet är bl.a. en central resurs för insamling, analys och rapportering av information och uppgifter om immaterialrättsintrång. Observatoriet fungerar dessutom som en plattform för samarbete där företrädare för nationella myndigheter och andra berörda kan utbyta erfarenheter och kunskaper om arbetet mot immaterialrättsintrång. Observatoriet kan även lämna rekommendationer åt beslutsfattare. Observatoriet träffas 1-2 gånger per år i olika konstellationer. Det första mötet där medlemsstaterna medverkade ägde rum i Stockholm i december 2009, under Sveriges ordförandeskap i EU. Observatoriet har hittills finansierats av den ansvariga enheten vid DG MARKT, med visst stöd av EU:s ordförandeskap och den privata sektorn.

I en resolution i mars 2010 upprepade rådet sitt stöd för observatoriet³ och i slutsatser i maj 2010 uttalade rådet dessutom att EU:s varumärkesmyndighet OHIM bör ges ett tydligt mandat att arbeta med frågor som gäller säkerställande av skydd för immateriella rättigheter, framför allt främja samarbete.⁴ I september 2010 antog Europaparlamentet en resolution där även det uttryckte stöd för observatoriet och bl.a. förordade att OHIM skulle involveras i arbetet.⁵

Den 24 maj 2011 presenterade kommissionen det nu aktuella förslaget till en förordning.

---

¹ Se rådets resolution av den 25 september 2008 om en övergripande europeisk plan för bekämpning av varumärkesförfalskning och piratkopiering (2008/C 253/01).

² Se kommissionens meddelande av den 11 september 2009 om att stärka säkerställandet av skydd för immateriella rättigheter på den inre marknaden (KOM[2009] 467 slutlig).

³ Se rådets resolution av den 1 mars 2010 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter på den inre marknaden (2010/C 56/01).

⁴ Se rådets slutsatser av den 25 maj 2010 om den framtida översynen av varumärkessystemet i Europeiska unionen (2010/C 140/07).

⁵ Se Europaparlamentets resolution av den 22 september 2010 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter på den inre marknaden (2009/2178(INI)).

Enligt förslaget ska observatoriet flyttas från den ansvariga enheten på DG MARKT till OHIM. Syftet med förslaget är att skapa en bättre organisatorisk lösning som ger observatoriet tillgång till de resurser som finns vid OHIM. I konsekvens med detta föreslås OHIM i korthet få i uppgift att

- samla in, analysera och sprida objektiva data angående immaterialrättsintrång,
- öka förståelsen för värdet av immateriell äganderätt samt omfattningen och effekterna av immaterialrättsintrång,
- samla in, analysera och sprida information om bästa praxis i arbetet mot immaterialrättsintrång,
- öka kunskaperna hos personer som arbetar med skyddet av immateriella rättigheter, bl.a. genom onlineutbildningar,
- stimulera utvecklingen av och kunskaperna om tekniska hjälpmedel som kan bidra till att skilja äkta varor från förfälskade,
- främja samarbetet mellan nationella myndigheter och med länder utanför EU, samt
- i sin årliga verksamhetsrapport även inkludera information om arbetet på detta område samt eventuella rekommendationer.

I arbetet ingår att organisera möten för observatoriet och dess arbetsgrupper. Till mötena ska OHIM bjuda in experter från offentliga förvaltningar, organ och organisationer som arbetar med skyddet av immateriella rättigheter samt experter från den privata sektorn, Europaparlamentet och kommissionen. Företrädarna för den privata sektorn bör täcka de ekonomiska sektorer som mest berörs av immaterialrättsintrång. De bör därför inbegripa företrädare för olika branscher. Således kan bl.a. rättighetsinnehavare och Internet-leverantörer vara representerade. Både små och medelstora företag ska vara representerade. Därutöver bör även företrädare för konsumenter ingå.

De företrädare för medlemsstaterna och privat sektor som ingår i observatoriet förväntas bl.a. informera om nationella förhållanden, inklusive relevant rättspraxis, och tillhandahålla nationell statistik om immaterialrättsintrång.

I avvaktan på förhandlingar om den föreslagna förordningen har kommissionen ingått ett avtal med OHIM om att OHIM redan från och med april 2011 ska utföra uppgifter i linje med förslaget. Avtalet omfattar emellertid enbart varumärken och mönster eftersom det i dagsläget endast är dessa immateriella rättigheter som faller inom OHIM:s verksamhetsområde.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Det finns inte några svenska regler som reglerar OHIM:s uppgifter eller observatoriets verksamhet. Förslaget till förordning aktualiserar inte heller

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Budgetära konsekvenser

Enligt kommissionen innebär förslaget inte några kostnader för EU-budgeten, utan tvärtom en minskning av kostnaderna med 40 000 euro. Arbetet ska i stället finansieras genom OHIM:s egna budgetresurser. OHIM har mycket god ekonomi och finansieras genom avgifter som tas ut vid ansökan om registrering av immateriella rättigheter.

Förslaget bedöms inte heller leda till några ökade kostnader för Sverige. Eventuella budgetära konsekvenser får dock finansieras inom befintliga ramar.

Konsekvensanalys

I kommissionens konsekvensbedömning undersöktes tre olika huvudalternativ.⁶ Enligt alternativ 1 skulle DG MARKT fortsätta driva observatoriet, men dess resurser skulle ökas kraftigt. Det andra alternativet skulle innebära att man överlät ansvaret för observatoriet till den privata sektorn, med finansiering antingen helt av den privata sektorn, via ett anslag från kommissionen eller genom ett offentligt-privat partnerskap. Det tredje alternativet som analyserades var att ansvaret för observatoriet antingen skulle överlåtas på en nyinrättad EU-byrå eller på en redan existerande byrå, nämligen OHIM.

Alternativet med fler anställda inom DG MARKT ansågs olämpligt enligt kommissionens nuvarande policy om "nolltillväxt". Även alternativ 2 betraktades som orealistiskt eftersom det inte fanns något som tydde på att den privata sektorn skulle vara beredd att göra ett sådant åtagande. Alternativet att i någon form lägga ut arbetet på entreprenad på affärsmässig grund ansågs i och för sig vara genomförbart, men olämpligt bl.a. eftersom nationella myndigheter och privata intressenter förmodligen inte skulle ge ett sådant organ lika mycket information som de vore beredda att ge till ett offentligt organ. Denna nackdel skulle delvis kunna undvikas med ett offentligt-privat partnerskap, vilket emellertid skulle innebära en stor årlig kostnad för EU:s budget.

Alternativet med en ny EU-byrå skulle enligt konsekvensbedömningen erbjuda en lämplig lösning för att göra observatoriet operativt. Detta skulle emellertid medföra betydande kostnader för EU:s budget – mellan 4,33 miljoner euro och 5,33 miljoner euro under de första två åren och mellan 5,5 miljoner euro och 6,28 miljoner euro från och med det tredje året – samt betydande förseningar innan byrån kunde börja arbeta. Alternativet att

---

⁶ Se SEK(2011) 612 slutlig och SEK(2011) 613 slutlig.

tilldela en befintlig EU-byrå (OHIM) ansvaret för uppgifterna skulle ge observatoriet tillgång till expertkunskaper, resurser och finansiering och det skulle snabbt kunna börja arbeta. I budgetmässiga termer skulle det erbjuda en kostnadseffektiv lösning (med en total kostnadsram på mellan 3,3 miljoner och 4,3 miljoner euro under de första två åren och på mellan 4,74 miljoner och 5,52 miljoner euro från och med år tre) och innebära att kostnaderna kunde täckas av finansiella resurser utanför EU:s budget.

Mot denna bakgrund mynnade konsekvensbedömningen ut i slutsatsen att ansvaret för observatoriet bör överlämnas till OHIM, eftersom den organisationen har lämplig finansiering och lämpliga strukturer och kan leverera observatoriets mål så snart dess grundförordning har ändrats.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Sverige har tidigare stött inrättandet av observatoriet och deltagit i utformningen av dess arbetsuppgifter. Sedan observatoriet först kom på tal har Sverige betonat vikten av att det inordnas i något av EU:s befintliga organ. OHIM framstår därvid som en mycket bra lösning. Regeringen välkomnar därför kommissionens förslag och stödjer det i stort, men anser att den föreslagna skyldigheten för medlemsstaterna att till OHIM rapportera nationell statistik om intrång i immateriella rättigheter bör begränsas. Därutöver har regeringen vissa främst redaktionella detaljsynpunkter på förslaget.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna har ännu inte redovisat sin inställning till förslaget. Rådet har dock i tidigare sammanhang uttalat stöd för observatoriet och att OHIM ges ett mandat att arbeta med den typ av frågor som tas upp i förslaget, se ovan under avsnitt 1.1.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet samt Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, vars yttranden man beslutat inhämta, har ännu inte behandlat förslaget. Europaparlamentet har dock i tidigare sammanhang uttalat stöd för observatoriet och förordat att OHIM involveras i arbetet.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för förslaget är artiklarna 114 och 118.1 i EUF-fördraget. Artikel 114 utgör rättslig grund för den inre marknadens inrättande och funktion. Artikel 118.1 ger behörighet att anta åtgärder för att skapa europeiska rättigheter som säkerställer ett enhetligt skydd för immateriella rättigheter i EU och för att upprätta centraliserade system för beviljande av tillstånd, samordning och kontroll på unionsnivå. Den föreslagna rättsliga grunden innebär att rådet inte ska besluta med enhällighet, utan förslaget är föremål för medbeslutandeförfarande mellan Europaparlamentet och rådet i enlighet med artikel 294 i EUF-fördraget.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

När det gäller subsidiaritetsprincipen anför kommissionen bl.a. att mycket av den verksamhet som läggs på observatoriet är gränsöverskridande till sin natur och omfattar samtliga 27 medlemsstater. Därför kan den inte på ett effektivt sätt utföras av enskilda medlemsstater. Regeringen instämmer i denna bedömning.

Kommissionen har inte redovisat någon analys av förslaget i förhållande till proportionalitetsprincipen. Regeringen bedömer emellertid att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen eftersom det i huvudsak rör sig om att flytta uppgifter från kommissionen till OHIM.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget är tänkt att behandlas i rådsarbetsgrupp, till att börja med vid möten i juli, september och oktober 2011.

4.2 Fackuttryck/termer

DG MARKT	Europeiska kommissionens generaldirektorat för inre marknaden och tjänster
EUF-fördraget	Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
OHIM	Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken, mönster och modeller)